

Basketbol 3x3 Azərbaycan idman liqasının rəsmi qaydaları:

Hər hansı bir komandanın iştirakçısı (xəsarət alarsa, sağlamlığında problemi olsa) buna görə 3x3 Azərbaycan təşkilatı məsuliyyət daşmır.

Siz yarışda iştirak etməyinizi qəbul etdiyiniz zaman öz imzanız ilə, aşağıdakı qaydalarıda qəbuletmiş sayılırsınız. Buna görə də aşağıda yazılan qaydaları oxumağınız xahiş olunur.

Əgər saytda istifadəçi kiminsə yerinə qeydiyyatdan keçirsə, həmin şəxsə görə cavabdehlik özü daşayacaq.

Bənd 1. Oyunun şərtləri.

1.1. Oyunçulardan heç birinə zədələyici, əzici, cızıqçı əşyalar geyinmək olmaz. Misal olaraq: saat, boyunbağı, üzük və s.

1.2. Basketbol üçün nəzərdə tutulmuş qolluqlardan, rezin qolbaq və ya hər hansı bir sarğı ilə oynamağa icazə verilir.

1.3. Turnirin təşkilatçıları onlar üçün təhlükəli və ya uyğun gəlmədiyi hesab etdikləri istənilən təchizat və ya paltarını icazə verməmək üçün hüquqları vardır.

1.4. Hər komanda özü ilə iki müxtəlif rəngli idman geyimi (şort və qısaqol köynək) gətürməlidir.

1.5 12 yaşdan 18 yaşa kimi iştirakçı yeniyetmə idmançı kimi sayılır. Turnirdə iştirak etmək üçün həmin iştirakçı, həkimdən arayış və valideyndən icazə və rəgəsi (icazə və rəgəsinin ərizə blankını rəsmi sayta və yaxud təşkilat ilə əlaqə saxlayıb əldə edə bilərsiniz) təqdim etməlidir.

Bənd 2. Oyunların qaydaları.

2.1. Yalnız əvvəldən təsdiq edilmiş oyunçular və komandalara meydana çıxmağa icazə veriləcək.

2.2. Bütün oyunlar hər komandada ən azı üç oyunçu ilə başlamalıdır.

2.3. Səbətə atılan hər bir atış 1 xal ilə qiymətləndirilir. 2 xallıq dairəsindən atılan hər bir atış isə 2 xal olaraq qiymətləndirilir. 2 xallıq atışın qeydə alınması üçün oyunçunun hər iki ayağı dairədən kənarında olmalıdır.

2.4. Oyunun başlanğıcında qəpik vasitəsi ilə topa ilk hansı komandanın sahib olacağı müəyyən edilir.

2.5. Hər xal atıldıqdan sonra və hər cərimə atışları zaman top səbətə düşdükdən sonra, qarşı komanda səbətə altından topu götürərək 2 xallıq xətdindən çıxıb (hər iki ayağı və top 2 xallıq xətti keçməlidir) hücumə keçməlidir. Top səbətə daxil

olandan sonra hücumə keçən komanda səbət altında topu götürən zaman, rəqib komanda topa toxunmalı deyil, əgər qarşı komanda topu götürməyə maniyəçilik etsə o zaman hakim oyunçuya xəbərdarlıq edəcək, birdə təkrarlansa oyunçuya texniki fol veriləcək.

2.6. Top meydançanın çıxış xətlərini keçməsi və ya topu idarə edən oyunçunun ayağı hər hansı birinin xətti tapdalaması hallarında çıxmış sayılır.

2.7. Hücumə 12 saniyə vaxt ayrılır, 12 saniyə xüsusi cihaz ilə hesablanır, əgər oyunda 12 saniyəli cihaz yoxdursa və hücum 12 saniyədən çox çəksə onda hakim oyunun qedişatına baxaraq hücumu dayandıra bilər və yaxud hakimlər stolundan son 3 saniyə elan etdikdən sonra oyunu dayandıra bilər.

2.7.1. Hücum üçün nəzərdə tutulmuş 12 saniyəli cihaz olmasa, oyun vaxtı müdafiədə olan oyunçular hakimdən hücumun dayandırmağını istəyə bilməz, elə hal baş versə hakim texniki fol verə bilər.

2.8. Oyunçu zədələndiyi vaxtda hakimin oyunçunu oyuna salmamaq kimi haqqı var. Əgər oyunçunun açıq və qanayan yarası varsa oranı bağlamaq məcburiyyəti var. Oyunçunun paltarını qanadığı halda o, paltarını dəyişdirməlidir. Əgər oyunçu zədələndiyi vaxt cərimə atışı atmalıdırsa və ata bilmirsə yarışın hakiminə müraciyyət edərək, hakim təsdiqləsə cəriməni komandanın kapitanı atmalı olacaq və oyunçu oyunun axırına kimi oyuna daxil ola bilməyəcək.

2.9. Hər hansı bir gözlənilməyən hadisə baş verərsə bütün komandalar təşkilatın rəhbərliyinə hadisədən xəbərdarlıq etməlidirlər.

2.10. Əgər oyunçunun qeydiyyat vərəqində səhvlik varsa oyunçu turnirdən uzaqlaşdırılır.

2.11. Turnirin hər hansı bir vaxtında səhvlik aşkar olunduğu halda o komanda turnirdən uzaqlaşdırılır.

2.12. Kənardə duran basketbol 3x3 rəsmiləri oyuna ciddi təsir edəcək cərimə gördüklərində hakimə demək haqları var.

2.13. Oyunda mübahisəli an yaranarsa top hər-zaman müdafiə olunan komandaya veriləcək.

Bənd 3. Follar və cərimə atışlar.

3.1. Əgər atış zamanı fol olubsa və top səbətə daxil olubsa həmin top hesaba alınır və 1 cərimə atışı qeydə alınır.

3.2. 7-ci, 8-ci 9-cu komanda folu olsa, 2 cərimə atışı qeydə alınacaq. 10-cu foldan sonra, hər bir fola 2 cərimə atışı qeydə alınacaq və top hücum edən komandada qalacaq.

Bənd 4. Oyuna ayrılan vaxt və qalibiyət.

4.1. Oyuna ayrılan vaxtın sonunda 1 və ya daha çox xal qabaqda olan komanda qalib gəlmiş sayılacaq.

4.2. Oyuna (5-10, 15) dəqiqə vaxt ayrılabilir əgər oyuna vaxtı ölçən hüsusi cihaz yoxdursa o zaman oyun “çirkli vaxt” ilə və yalnız axırıncı 1 dəqiqə təmiz vaxt ilə aparılacaq.

4.3. Əgər oyuna ayrılan vaxt ərzində heç bir komandanın 1 xal fərq üstünlüyü ilə bitməzsə, oyuna vaxt əlavə ediləcək. Əlavə ayrılan vaxtda 2 xal kim tez toplasa, həmin komanda qalib gəlmiş sayılacaq.

4.4. Hər bir komanda təyin olunmuş vaxtda, təyin olunmuş yerdə olmalıdır. Komanda hazır olmadığı vaxt 5 dəqiqəlik vaxt ayrılır və yenə də hazır olmayan komanda rəsmən məğlub tərəf sayılır (son qərarı təşkilat verəcək).

4.5. Turnir vaxtı oyunçuların qeydiyyatı 30 dəqiqə və 1 saata kimi çəkə bilər.

4.6. Hər iki komandanın oyuna qədər isinmə vaxtı ayrılır. İsinmə vaxtı turnir oyununu qrafikindən asılı olaraq 5 dəqiqə və daha çox ola bilər.

Bənd 5. Taym-autlar.

5.1. Hər bir komandanın bir 30 saniyəlik taym-aut götürmək haqqı var.

5.2. Oyunçunun zədələndiyi vaxtda hakimin taym-aut eləmək haqqı var.

Bənd 6. Oyunçu dəyişikliyi:

6.1. Oyunçu dəyişikliyi oyun durduqda və ya “taym-aut” ərzində edilməlidir.

Bənd 7. Qara siyahı və etiraz proseduru.

7.1. Əgər turnirdə qeydiyyatdan keçən komandanın, turnir vaxtı qəlməsə, həmin oyunçular qatılma haqqı miqdarında cərimə yazılacaq (hər oyunçuya), gələn turnirə qatılmaq üçün həmin cəriməni ödəyəndən sonra qatılmaq mümkün olacaq, əks halda komanda və komandanın heyəti təşkilatın yarışlarından 1 il müddətinə qara siyahıda qeyd olunacaq.

7.2. Turnir vaxtı hər hansı bir sözlü konflikt eləmək, dava salan oyunçular meydandan, turnirdən qovulması ilə nəticələnəcək və gələn turnirlərə həmin oyunçular bir il və ya ömürlük heç-bir turnirlərə buraxılmayacaq.

7.3. Əgər komanda hakimlikdə və yaxud oyun vaxtı hər-hansı bir qərarla razı deyilsə o zaman komandanın kapitanı etiraz proseduru keçməlidir:

7.3.1. Oyunçu oyun bitdikdən sonra hakimdən öncə oyun protokolunda etiraz bölməsində qol çəkməlidir.

7.3.2. Otuz dəqiqə əzində komanda öz etiraz ərizəsini və oyunun iştirak haqqının 5 qatını təşkilat rəhbərliyinə təqdim etməlidir.

7.3.3. Əgər etiraz təsdiqlənsə həmin məbləğ komandaya qaytarılacaq.

7.3.4. Videoyazı o halda təqdim edilə bilər:

- Topun atışı oyun bitdikdən əvvəl atılıb.

- Topun atışı oyun bitdikdə, atış 1 xal xəttindən atılıb və yaxud 2 xal xəttindən atılıb.

Bənd 8. Cavabdehlik.

8.1. Yarış vaxtı təşkilat itən əşyalara cavabdehlik daşımır.

Bənd 9. Uzun müddətli liqaya qatılmaq üçün qaydalar (adi turnirlərə aid deyil, qaydalar ancaq uzun müddətli turnirlərə nəzərdə tutulub).

9.1. Hər komandada 6 nəfər oyunçu ola bilər, 2 nəfər ümumi ehtiyatda, 4 nəfər isə (bir nəfər ehtiyatda olmaqla) oynayanlar. Həmin 2 nəfər FIBA 3x3 sayında qeyd olunmayacaq ehtiyatda olduqları üçün.

9.2. Liqada maksimum qeyd olunan sayda komanda iştirak edəcək və qeyd olunan qruplara bölünəcək.

9.3. Liqa qeyd olunan tarixə kimi davam edəcək. (Komandaların sayına görə planlaşdırılacaq)

9.4. Oyunlar dövretmə sistemi ilə keçiriləcək.

9.5. 3x3 Azərbaycan yarış təşkilatı fonduna hər bir komanda bir oyuna görə qeyd olunan sayda məvacib ayırmalıdır, hər komanda əvvəlcədən növbəti oyunun məvacibini yarış fonduna ödəməlidir. Əgər komanda gələn yarışlara qatılmasa həmin komanda məğlub olmuş kimi liqadan uzaqlaşdırılacaq.

9.6. Hər bir komanda oyunçusunun rəqəmlənmiş forması olmalıdır.

Bənd 10. Nizam – intizam.

10.1. Turnir vaxtı əgər oyunçu oyun vaxtı 2 qeyri idman folu alarsa hakimlər tərəfindən oyundan uzaqlaşdırılacaq, təşkilat tərəfindən turnirdən də uzaqlaşdırıla bilər.

10.2. Oyunçu əgər rəqib oyunçuları, hakimləri, təşkilat heyətini, azərkeşləri təhqir etsə, növbəti oyundan kənarlaşdırılacaq, əgər təkrarlansa qara siyahıya əlavə olunacaq.

10.3. Texniki fol oyunçunun hər hansı bilərəkdən edilmiş kobudluğu, söyüş və hakimin qərarına etiraz etməsi müqabilində veriləcək. Hər hansı bir sözlü konflikt eləmək oyunçunun meydandan qovulması ilə nəticələnəcək. Oyunçu meydana rəqibə qarşı zədələyici hərəkət edərsə və ya dava salarsa bu texniki fol kimi qeydə alınacaq. Bu follara həmçinin topa ayaqla bilərəkdən güclü zərbə endirmək, topu yerə və ya rəqibə güclü şəkildə vurmaq da aiddir. 2 dəfə texniki fol almış oyunçu oyundan və ya turnirdən uzaqlaşdırılır və cərimə olaraq fola məruz qalmış komanda 2 sərbəst atış edir və topa sahib olur.

10.4. Heç bir komanaya turnirlərdə iştirak məcburiyyət qoyulmayıb hər komanda öz qərarı ilə turnirlərə qatılır və əgər yarışda iştirak etmək istəmirsə qeydiyyat bitməmiş öz komandanı iştirakçılar siyahısından silməlidir.

Bənd 11. Turun qaydaları.

11.1. Turun finalına kimi komandada yalnız 6 nəfər iştirak edə bilər, birinci iştirak edilən turun turnirdən başlayaraq (komandada əgər oyunçular oynayıbsa gələcək turnirdə qeyd olunan tur ərzində oyunçular komandada əvəz edilə bilməz). Qeyd: oyunçu bir komandadan digər komandaya keçməsi üçün maneə tətbiq olunmayıb (yalnız turun final mərhələsində komandaya yeni oyunçu əlavə etmək olmaz).

11.2. Ümumi tur reytingi ilə komanda turun finalına vəsiqə qazanacaq (yeni komanda yardılısa, həmin komanda 0 reytingi ilə hesablanacaq).

Bənd 12. Slam Dunk müsabiqəsinin qaydaları.

12.1. Müsabiqə 3 mərhələdən ibarətdir. Oyunçulara 75 saniyə ərzində üç şans veriləcək, ancaq üçüncü mərhələdə vaxt limitsiz olacaq. Danklar beş və ya üç münsiflər heyəti tərəfindən (0, 5-10) xalları ilə hesablanacaq. İki mərhələ ərzində oyunçular bir-biri ilə yarışacaq və üçüncü mərhələyə ən çox xal toplayan dörd (iştirakçı çatışmasa iki oyunçu üçüncü mərhələyə keçəcək) oyunçu keçə biləcək. Üçüncü mərhələ yarım-final və final mərhələsindən ibarət olacaq. Əgər xallar bərabər olsa o, zaman xal bərabərlik olan oyunçular arasında həmin mərhələ təkrarlanacaq.

Bənd 13. Üç xallıq müsabiqəsinin qaydaları.

13.1. Müsabiqənin iştirakçısı üç xallıq xəttinin mərkəzində on (10) top atışına malik olacaq. Hər səbətə daxil olan top bir (1) xal ilə hesablanacaq, əgər maksimum nəticəyə görə hesab fərqi rəqib oyunçu ilə bərabərləşsə onda həmin oyunçular yenidən, öz aralarında mübarizə aparacaqlar, amma bu səfər beş (5) top atışına malik olacaqlar.

13.2. Hər komandadan yalnız bir oyunçu müsabiqədə iştirak edə bilər, qalan komanda yoldaşları müsabiqədə iştirak edən komanda yoldaşına topu səbət altında götürərək, kömək edəcəklər.

Bənd 14. Yay liqasının qaydaları:

14.1. Liqada iki dəfə texniki fol almış oyunçu cərimələnəcək, oyunun iştirak haqqının 3 qatını liqanın rəhbərliyinə növbəti oyuna gədər təqdim etməlidir. Əks halda həmin komanda turnirdən uzaqlaşdırılacaq və bütün komandanın heyəti 2 il qara siyahıya əlavə olunacaq.

14.2. Qeyri idman folu alan oyunçu həmin qayda ilə cərimələnəcək və yaxud turnirdən uzaqlaşdırılacaq. Həmin qanun liqanın daha səmərəli və nizam-intizam keçirilməsi üçün tətbiq olunur.

Basketbol 3x3 rəsmiləri qaydaları qoymaq onları dəyişdirmək hüququna sahibdirlər.

